

Шестак Лілія Володимирівна,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри адміністративного та конституційного права

Навчально-наукового інституту права, правоохоронної діяльності та психології

(Пенітенціарна академія України, м. Чернігів)

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-9381-5916>

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

У статті визначено окремі актуальні проблеми судового розгляду справ про адміністративні правопорушення. Автор відстоює позицію про доцільність застосування положень неадміністративного процесуального законодавства для вирішення неврегульованих процесуальних питань, що виникають в ході судового розгляду справи. Проаналізовано недоліки регулювання наслідків закінчення строків притягнення до адміністративної відповідальності і запропоновано запровадити закриття провадження з nereабілітуючих підстав та враховувати такі випадки під час кваліфікації повторних правопорушень.

Ключові слова: адміністративне судочинство, адміністративний процес, правове регулювання, судовий розгляд, адміністративне провадження.

Постановка проблеми. Адміністративні стягнення, які можуть бути накладені на порушників за вчинення адміністративних проступків, можна умовно поділити на дві групи: покарання, які застосовуються в адміністративному порядку і санкції, які накладаються судом. Наразі більшість адміністративних покарань призначається саме внаслідок судового розгляду справи. Крім того, в порядку адміністративних судових проваджень завжди розглядаються справи про адміністративні правопорушення, вчинені неповнолітніми особами, військовослужбовцями та прирівняними до них особами, адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією тощо [1]. З одного боку, саме судова процедура дозволяє на практиці реалізувати гарантоване Конституцією України [2] право на судовий захист та забезпечує дію принципу неупередженості судді при розгляді справи, проте з іншого – така процедура вирішення адміністративних деліктів суттєво затягує процес, а небажання інших правозастосовних суб'єктів готувати матеріали провадження до судового розгляду може бути причиною значної кількості латентних адміністративних проступків, вчинення яких не мало для порушника жодних юридичних наслідків.

Порядок здійснення адміністративних проваджень наразі визначається Кодексом України про адміністративні правопорушення (далі по тексті – КУпАП, Кодекс) [1], процесуальна частина якого включає положення розділів III «Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення», IV «Провадження у справах про адміністративні правопорушення» та V «Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень». Крім того, окремі питання застосування адміністративних покарань регулюються главою 4 КУпАП (загальні правила, строки накладення, особливості застосування адміністративних стягнень при вчиненні двох і більше адміністративних правопорушень тощо). Попри, здавалось би, велику кількість процесуальних положень Кодексу, питання власне судового розгляду і вирішення адміністративних справ власне судом урегульовані недостатньо.

Оскільки більшість адміністративних стягнень нбаразі накладаються в судовому порядку, відповідно, особливої актуальності набувають питання строків адміністративних судових проваджень, можливість застосування аналогії закону для врегулювання тих процесуальних положень, які не визначені в межах КУпАП, а також проблематика визначення меж повноважень суду у випадках, коли суб'єкт розгляду справи в КУпАП невизначений. Відзначимо, що судовий розгляд адміністративних справ має й інші недоліки правового регулювання, які, проте, не є предметом даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання судового розгляду справ про адміністративні правопорушення досліджуються як науковцями, так і практиками, оскільки наявність законодавчих колізій є причиною оскарження судових рішень в порядку адміністративного судочинства, що збільшує навантаження на судову систему та знижує рівень довіри до державних інституцій в цілому. Означені питання піднімали у своїх наукових доробках І. Л. Бородин, Ю.В. Бурченко, С.М. Гусаров, М.В. Кравчук О.Ю. Салманова, А.Т. Комзюк та інші фахівці в галузі адміністративного права та адміністративного судочинства. Проте наразі значна кількість питань у цій сфері залишається поза увагою законодавця та потребує суттєвих змін і доповнень діючих правових норм.

Мета статті – на основі аналізу положень Кодексу України про адміністративні правопорушення визначити окремі актуальні проблеми правового регулювання вирішення адміністративних справ в судовому порядку та вказати шляхи їх вирішення.

Виклад основного матеріалу. Попри те, що судовий розгляд справ про адміністративні правопорушення є гарантованою Конституцією України формою захисту учасників адміністративного провадження, питання правового регулювання такого розгляду мають значну кількість законодавчих прогалин, які ускладнюють не лише власне процедуру судового розгляду, але й виступають детермінантою оскарження винесених

судових постанов. Відзначимо, що Закон України «Про судоустрій і статус суддів» відносить вирішення справ про адміністративні правопорушення до окремої категорії проваджень, що не належить ні до адміністративного, ні до цивільного, ні до кримінального судочинства [3]. Власне, результат розгляду адміністративної справи – винесення постанови – не передбачений спеціальними процесуальними кодексами як вид процесуального документа, який приймається (вноситься) судом (суддею).

Розгляд адміністративної справи в судовому порядку має значну кількість переваг, порівняно з іншими судовими процесами, в тому числі й адміністративним судочинством [4]. Так, за загальним правилом, згідно з положеннями ч. 2 ст. 38 КУпАП, стягнення за вчинене адміністративне правопорушення має бути накладене не пізніше, ніж через три місяці після його вчинення або виявлення [1]. Тобто до завершення вказаного проміжку часу має бути проведено досудове розслідування, складені всі необхідні матеріали (відібрані пояснення, опитані свідки тощо) й передані до суду. Крім того, досліджуються й оцінюються на предмет їх належності, допустимості, достовірності та достатності докази по справі. При цьому не потрібно дотримуватися вимог щодо підсудності (за винятком справ, пов'язаних з корупцією, вчинених працівниками апарату суду), предметної юрисдикції, складу суду тощо. Всі ці обставини дозволяють відносно швидко вирішити справу про винуватість чи невинуватість особи, щодо якої було порушено провадження та винести мотивовану постанову. Хоча доволі короткі строки можуть стати причиною закриття провадження у зв'язку із закінченням строків давності [5, с. 168], в тому числі й у випадках, коли вина порушника очевидна.

Варто відзначити, що порівняно короткі строки теж є своєрідною формою захисту особи, яка притягується до відповідальності. Адже вирішення питання про притягнення до відповідальності порушника або відсутність підстав для такої відповідальності дозволяє швидко визначати статус особи: «порушник», «не-порушник»; визначати зміст і порядок реалізації адміністративних санкцій, заходів адміністративного впливу (якщо це неповнолітній) чи заходів дисциплінарної відповідальності (якщо порушник військовослужбовець) та виконати накладене покарання у визначені законодавством строки.

Разом з тим, короткі строки судового розгляду і вирішення адміністративних справ можуть виступати причиною недостатності зібраних доказів, неможливості залучення до процесу бажаного адвоката, порушення процесуальних строків адміністративного провадження (через перевантаженість суддів), недотримання окремих процесуальних гарантій тощо, що може позначатися на захисті інтересів сторін.

Відзначимо, що кожен з учасників судового розгляду намагається захистити / відстояти свої права та інтереси, у тому числі й процесуальні. Але наразі КУпАП належним чином не визначає порядку захисту таких прав, хоча й оперує певною термінологією. Так, наприклад, в межах Кодексу не визначається процесуальний порядок визнання особи потерпілою, хоча в ряді положень КУпАП мова йде про обов'язок попросити пробачення у потерпілого (ст. 24-1 КУпАП), про завдання шкоди потерпілому (ст. ст. 173-2, 173-4, 173-6 КУпАП), про ухилення потерпілого від явки до прокурора чи органів досудового розслідування (ст. 185-4 КУпАП) тощо. Відсутнє й визначення порядку фіксування судового процесу, порядок витребування доказів, випадки розгляду справ у режимі відеоконференції та ряд інших, на що звертають увагу вітчизняні дослідники [6].

На наш погляд, названі та інші прогалини потребують правового регулювання. Наразі порядок провадження у справах про адміністративні правопорушення врегульовано ст. 246 КУпАП, ч. 2 якої визначає, що «Порядок провадження у справах про адміністративні правопорушення в районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судах визначається цим Кодексом та іншими законами України» [1]. Таким чином, КУпАП не обмежує можливості використання інших актів вітчизняного законодавства для розгляду і вирішення адміністративних справ по суті. Так, велика кількість процесуальних питань в адміністративних провадженнях вирішуються положеннями Кодексу адміністративного судочинства України [7]. Наприклад, щодо форм і порядку подання процесуальних документів, наслідків пропуску строків, відкладення розгляду, уточнення вимог/позицій, здійснення запису провадження та виходу суду до нарадчої кімнати тощо. Відповідно, навряд чи доцільно переписувати положення одного кодексу у зміст іншого. Тому вважаємо за доцільне з метою забезпечення дієвості принципу правової визначеності при здійсненні судочинства у справах про адміністративні правопорушення доповнити ст. 246 частиною 3 такого змісту: «Процесуальні питання, які не урегульовані цим Кодексом і йому не суперечать, але визначені положеннями Кодексу адміністративного судочинства чи іншими процесуальними законами, вирішуються на основі положень таких законодавчих актів».

Таке формулювання, на наш погляд, дозволить забезпечити не лише дієвість принципу правової визначеності, але й застосування єдиних процесуальних правил, що допоможе уникати неоднакових підходів та виникнення колізій в судових процедурах, тим більше, що в окремих категоріях справ суди загальної юрисдикції виступають як перша інстанція адміністративного судочинства [7].

Власне, використання окремих законодавчих дефініцій з процесуальних норм інших галузей права під час судового розгляду справ про адміністративні правопорушення, які не суперечать вимогам КУпАП, є способом прояву аналогії закону та не повинно трактуватися як порушення. Зокрема, це може стосуватися понять «обвинувачений», «потерпілий», «учасник провадження» та інших. Наразі судді, які забезпечують розгляд справи, використовують відповідні поняття у практичній діяльності «за замовчуванням».

Варто виділити ще одну проблему судового розгляду справ про адміністративні правопорушення – невизначеність процесуальних наслідків звільнення від адміністративної відповідальності у зв'язку із закінченням строків адміністративного провадження. Так, відповідно до положень п. 7 ст. 247 КУпАП до обставин, що виключають провадження у справі про адміністративне правопорушення належить «закінчення на момент розгляду справи про адміністративне правопорушення строків, передбачених ст. 38 цього Кодексу» [1]. Вважаємо, що така норма КУпАП не розрахована на воєнний, надзвичайний стани, інші обставини, які унеможливають здійснення судового розгляду у строки, визначені законом. Власне перевантаженість судів у зв'язку з нестачею кадрових суддів може бути об'єктивною причиною пропуску відповідних строків, так само й відкладення розгляду справи через безпекову ситуацію тощо. Зокрема, аналіз Інформації про показники часу, необхідного для розгляду справ і матеріалів, які надійшли до загальних місцевих судів, та орієнтовної нормативної чисельності суддів за даними звітності за I квартал 2025 року кількість справ та матеріалів, що надійшли до судів

становить 755 341, кількість суддів – 2 796, нормативний час необхідний для розгляду справ і матеріалів – 2 250 773 годин [8]. Тобто обсяг годин, які би фактично мав відпрацювати суддя за три місяці складає 805 годин, тоді як кількість фактичних годин роботи за відповідний період складає 512 годин. Ці показники показують, що пропуск процесуальних строків фактично є явищем, яке наразі властиве вітчизняній судовій системі та є об'єктивним віддзеркаленням її роботи.

Відповідно, положеннями ст. 247 КУпАП користуються недобросовісні порушники, які умисно затягують процес розгляду і вирішення справи, щоб уникнути відповідальності. Тобто у випадку закінчення вказаних у ст. 38 Кодексу строків справа про адміністративне правопорушення закривається і до порушника не можуть бути застосовані ні заходи адміністративної відповідальності, ні заходи адміністративного впливу. Більше того, у випадку вчинення нового проступку факт попередньої протиправної поведінки не може бути врахований як обставина яка обтяжує адміністративну відповідальність чи як кваліфікуюча, оскільки відповідні обставини «підсилюють» відповідальність лише у тому випадку, коли на порушника було накладено стягнення за попереднє протиправне діяння.

Вважаємо таку позицію законодавця невваженою, адже фактично маємо ситуацію, при якій звільнення від покарання означає звільнення від адміністративної відповідальності в цілому без жодних негативних наслідків для порушника, які би мали забезпечити якщо не каральний, то хоча би превентивний вплив. Звісно, що це не стримує порушників від вчинення нових адміністративних проступків, оскільки особа не зазнає жодних втрат або обмежень через свою протиправну поведінку. Тому вважаємо за доцільне надати право суду виносити в таких випадках постанову про закриття адміністративного провадження з nereабілітуючих обставин (за аналогією з положення кримінального процесуального законодавства), а ст. 35 КУпАП доповнити п. 2-1 такого змісту: «Повторне протягом року вчинення однорідного правопорушення, якщо попереднє провадження було закрито у зв'язку із закінченням строків розгляду справи або інших nereабілітуючих обставин».

Таким чином, закінчення строків провадження по справі не дозволить застосувати до порушника визначене законом покарання, але повторні факти протиправної поведінки дозволять кваліфікувати діяння як більш тяжке (якщо відповідна норма має дві й більше частин) або застосувати відповідні дані як такі, що обтяжують відповідальність (ознака повторності). Це має підвищити власне рівень відповідальності кожного за свою поведінку та сприяти зменшенню кількості протиправних проявів, особливо з числа осіб, щодо яких провадження було закрито з nereабілітуючих обставин. Наразі поняття nereабілітуючих обставин застосовується лише у кримінальному процесі. Такі обставини означають, що стосовно особи зібрано достатньо доказів для підозри у вчиненні правопорушення, однак з огляду на певні обставини провадження щодо цієї особи виключається [9]. На наш погляд, таке розуміння nereабілітуючих обставин варто застосовувати й у провадженнях у справах про адміністративні правопорушення.

Крім того, варто також доповнити й кваліфікуючі обставини адміністративних правопорушень, наприклад, викласти їх в такій редакції: «Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за аналогічне правопорушення або щодо якої провадження було закрито з nereабілітуючих обставин». Вважаємо, що таке доповнення

відповідає завданням адміністративного провадження, зазначеним у ст. 245 КУпАП: «своєчасне, всебічне, повне і об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її в точній відповідності з законом, забезпечення виконання винесеної постанови, а також виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі додержання законів, зміцнення законності», оскільки відсутність покарання за вчинення проступку може провокувати нові прояви протиправної поведінки [10].

До проблем розгляду і вирішення адміністративних проваджень варто віднести й законодавчу невизначеність суб'єкта розгляду справи. Оскільки зміни, які вносяться в КУпАП не завжди мають системний характер, то можуть виникати ситуації, за яких провадження було почате, оскільки певні діяння визнані як протиправні й такі, що переслідуються в порядку адміністративного провадження, але не завершене, оскільки Кодекс не визначає підвідомчості щодо розгляду таких прав. Це не лише обмежує можливості практичного захисту прав і свобод, які охороняються положеннями КУпАП, але й сприяє поширенню проявів правового нігілізму, оскільки відсутні практичні механізми притягнення до адміністративної відповідальності.

Одним з яскравих прикладів таких правопорушень є діяння, передбачене ст. 173-3 КУпАП «Виготовлення та пропаганда георгіївської (гвардійської) стрічки» [1]. Важливість застосування заходів адміністративної відповідальності за назване правопорушення є очевидною, особливо в умовах воєнного стану. Проте наразі представники Національної поліції України навіть не порушують проваджень за вчинення зазначеної групи проступків, оскільки КУпАП не визначає, хто має розглядати вказану категорію прав. Таким чином, маємо явну прогалину в законодавстві, яка потребує негайного вирішення. Адже відсутність процесуальної можливості застосування покарання не стримує порушників від нових протиправних проявів, підриває довіру до правоохоронних структур та держави в цілому, оскільки дії правоохоронних органів щодо виявлення фактів правопорушення, доведення вини порушника тощо не мають жодних юридичних наслідків попри очевидність завдання шкоди державним інтересам. Зазначимо, що за рішенням ЄСПЛ заборона носіння георгіївської стрічки не становить порушення права на свободу вираження поглядів.

На наш погляд, подібні ситуації можуть бути вирішені двома шляхами. Перше – це чітке визначення в положеннях КУпАП органу, який має розглядати конкретну справу. Це логічно і саме так наразі побудований діючий КУпАП. Якщо виникатимуть відповідні ситуації знову, то потрібно буде знову доповнювати певну статтю Кодексу та вказувати, хто із суб'єктів правозастосування має розглядати й вирішувати справу по суті. Можна піти іншим шляхом і визначити, що усі правопорушення, в яких суб'єкт правозастосування невизначений, мають розглядатися судом. Вважаємо такий спосіб вирішення спорів більш вдалим, оскільки він, по-перше, попереджає виникнення колізійних ситуацій в майбутньому. По-друге, сприяє підвищенню рівня довіри до держави, яка створює безапелельні умови для захисту порушених прав. Варто також відмітити, що адміністративні проступки – це, здебільшого, правопорушення, які посягають на державні інтереси. Відтак їх належний судовий захист є формою прояву й захисту законності, підвищує ефективність державного управління.

Виходячи з визначеного вище, щоб забезпечити дію принципу правової визначеності, пропонуємо ст. 221 КУпАП, яка визначає підвідомчість справ про

адміністративні правопорушення судам загальної юрисдикції доповнити частиною 2 такого змісту: «Якщо відомчість справ про адміністративні правопорушення не визначена цим Кодексом чи іншими законами України, справа розглядається суддею районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду». Це дозволить забезпечити і дієвий захист публічних інтересів держави, і сприятиме забезпеченню практичної реалізації принципу невідворотності адміністративної відповідальності [11].

Суддя-практик М.В. Кравчук відзначає, що проблема тика здійснення судами розгляду справ про адміністративні правопорушення полягає у: відсутності повноцінного судового процесу; відсутності процесуального механізму встановлення істини; знеціненні матеріального аспекту справедливості (формалізований вибір санкції, вузькі межі розсуду); відсутності аксіологічного ядра правосуддя (концептуального комплексу правових цінностей, що визначають сутність судової діяльності як юрисдикційної форми захисту прав і свобод людини, забезпечення справедливості, законності та правової визначеності) [6].

Вважаємо таку позицію авторки упередженою. Адже більшість адміністративних санкцій є альтернативними, тобто передбачають вибір оптимального стягнення з урахуванням всіх обставин справи. Дослідження й оцінка доказів є формою прояву змагальності сторін. Тоді як правова визначеність, справедливості та законність забезпечуються у процесі судового розгляду справ про адміністративні правопорушення.

Разом з тим, судовий розгляд адміністративної справи має ряд інших недоліків, як то відсутність правового регулювання здійснення письмових проваджень,

неурегульованість питань заочного розгляду справи, використання онлайн-форм при здійсненні правосуддя, доцільність досудового врегулювання спорів шляхом медіації тощо, аналіз шляхів вирішення яких може виступати предметом самостійних наукових досліджень.

Висновки. Дослідження окремих актуальних аспектів здійснення адміністративних проваджень судами загальної юрисдикції дозволяє виділити ряд проблем, які потребують правового регулювання. Це й відсутність чітко прописаних процесуальних правил здійснення судочинства, невизначеність статусу суду у провадженні, відсутність в межах Кодексу окремих понять, що визначають статус учасників провадження тощо. Але значна кількість з означених проблем урегульована іншими процесуальними кодексами та вже використовується суддями у процесі розгляду і вирішення адміністративних справ по суті. Тому для захисту інтересів сторін адміністративного провадження варто визначити в межах КУпАП межі застосування положень неадміністративного процесуального законодавства. Це дозволить уникати дублювання однакових дефініцій в різних законодавчих актах та забезпечить практичну реалізацію принципу правової рівності.

Крім того, варто визначити суд як інстанцію, яка наділяється правом розгляду і вирішення адміністративної справи у випадку, коли суб'єкт адміністративної юрисдикції невизначений. Це сприятиме забезпеченню невідворотності адміністративної відповідальності, створить дієвий захист публічних інтересів держави, і сприятиме практичній реалізації принципу невідворотності адміністративної відповідальності.

Список використаних джерел

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/print> (дата звернення: 25.06.2026).
2. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#n4378> (дата звернення 25.06.2026).
3. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (дата звернення: 25.06.2026).
4. Бородин І. Л. Адміністративний процес, адміністративна юстиція, юрисдикція адміністративних судів України : монографія. Київ : Алерта, 2025. 226 с. URL: https://alerta.kiev.ua/img/cms/PDF/Borodin_mono_Zmist.pdf?srsltid=AfmBOop0W_zbCwcpztDRjp0ZZMk9nThY6jzLE2LAdbpH3uG3HhfajchB
5. Адміністративний процес : навч. посіб. / О. Ю. Салманова, А. Т. Комзюк, С. М. Гусаров та ін. ; за заг. ред. О. Ю. Салманової, А. Т. Комзюка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 412 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0cc7ac62-2263-4a23-95e2-96f29de5ea93/content>.
6. Кравчук М. В. Прогалини законодавства у судовому процесі при розгляді справ про адміністративні правопорушення. *Актуальні питання теорії та практики в галузі права, освіти, соціально-гуманітарних та поведінкових наук в умовах воєнного стану* : матеріали Міжнар. науково-практ. конф., м. Чернігів, Пенітенціарна академія України. 25–26 квіт. 2023 р. Чернігів, 2023. С. 164–167. URL: <https://dspace.pau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/dbf7032b-d886-4f9a-b23f-071240ec158e/content>
7. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. Дата оновлення: 04.11.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15/conv#n10224> (дата звернення 25.06.2026).
8. Рада суддів України. Карта МЗС 2025 рік I квартал. Рада суддів України. URL: https://rsu.gov.ua/mzs-2025_1-maps (дата звернення: 28.07.2026).
9. Судова влада України. Верховний Суд. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1567108> (дата звернення: 28.07.2026).
10. Пузирний В. Ф., Шестак Л. В. Окремі проблеми адміністративно-правової кваліфікації правопорушень, пов'язаних з корупцією. *Науковий вісник Сіверщини. Серія: Право : науковий журнал*. 2024. № 3 (23). 120 с. С. 74–86. <https://doi.org/10.32755/sjlw.2024.03.074>
11. Шестак Л.В. Зміст і значення окремих принципів адміністративної відповідальності. *Матеріали III науково-практичної міжвузівської конференції «Теорія і практика сучасного менеджменту: проблеми та шляхи їх вирішення»*. Чернігів, Чернігівська філія Європейського університету. 2007. С. 157–161.

References

1. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia: Zakon vid 07.12.1984 № 8073-X [Code of Ukraine on Administrative Offenses: Law No. 8073-X of December 7, 1984]. (1984). Retrieved June 25, 2026, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/print> [in Ukrainian]

2. Konstytutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 № 254k/96-VR [Constitution of Ukraine of June 28, 1996 No. 254k/96-VR]. (1996). Retrieved June 25, 2026, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#n4378> [in Ukrainian]
3. Pro sudoustrii i status suddiv: Zakon Ukrainy vid 02.06.2016 № 1402-VIII [On the Judiciary and Status of Judges: Law of Ukraine No. 1402-VIII of June 2, 2016]. (2016). Retrieved June 25, 2026, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> [in Ukrainian]
4. Borodin, I. L. (2025). Administratyvnyi protses, administratyvna yustytisia, yurysdyktsiia administratyvnykh sudiv Ukrainy [Administrative procedure, administrative justice, jurisdiction of administrative courts of Ukraine] [Monograph]. Alerta. https://alerta.kiev.ua/img/cms/PDF/Borodin_mono_Zmist.pdf?srsId=AfmBOop0W_zbCwcpztDRjp0ZZMk9nThY6jzIE2LAd-bpH3uG3HhfajchB [in Ukrainian]
5. Salmanova, O. Yu., & Komziuk, A. T. (Eds.). (2022). Administratyvnyi protses [Administrative process] [Study guide]. Kharkiv National University of Internal Affairs. <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0cc7ac62-2263-4a23-95e2-96f29de5ea93/content> [in Ukrainian]
6. Kravchuk, M. V. (2023, April 25–26). Prohalyny zakonodavstva u sudovomu protsesi pry rozhladi sprav pro administratyvni pravoporushennia [Gaps in legislation in judicial proceedings when considering cases of administrative offenses]. In Aktualni pytannia teorii ta praktyky v haluzi prava, osvity, sotsialno-humani-tarnykh ta povedinkovykh nauk v umovakh voiennoho stanu [Current issues of theory and practice in law, education, social-humanitarian and behavioral sciences under martial law] (Conference proceedings, pp. 164–167). Academy of the State Penitentiary Service. <https://dspace.pau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/dbf7032b-d886-4f9a-b23f-071240ec158e/content> [in Ukrainian]
7. Kodeks administratyvnoho sudochynstva Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 06.07.2005 № 2747-IV [Code of Administrative Procedure of Ukraine: Law of Ukraine No. 2747-IV of July 6, 2005]. (2005). Data onovlennia: 04.11.2023 [Updated November 4, 2023]. Retrieved June 25, 2026, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15/conv#n10224> [in Ukrainian]
8. Rada suddiv Ukrainy. Karta MZS 2025 rik I kvartal [Council of Judges of Ukraine. MZS Map, 2025, 1st Quarter]. (2025). Rada suddiv Ukrainy. Retrieved July 28, 2026, from https://rsu.gov.ua/mzs-2025_1-maps [in Ukrainian]
9. Sudova vlada Ukrainy. Verkhovnyi Sud [Judicial Power of Ukraine. Supreme Court]. (n.d.). Retrieved July 28, 2026, from <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1567108> [in Ukrainian]
10. Puzyryi, V. F., & Shestak, L. V. (2024). Okremi problemy administratyvno-pravovoi kvalifikatsii pravoporushen, pov'iazanykh z koruptsiieiu [Certain problems of administrative and legal qualification of corruption-related offenses]. *Siversshchyna Scientific Journal. Series: Law*, 3(23), 74–86. <https://doi.org/10.32755/sjlaw.2024.03.074> [in Ukrainian]
11. Shestak, L. V. (2007). Zmist i znachennia okremykh pryntsyviv administratyvnoi vidpovidalnosti [Content and significance of certain principles of administrative responsibility]. In *Teoriia i praktyka suchasnoho menedzhmentu: problemy ta shliakhy ikh vyrishennia* [Theory and practice of modern management: Problems and solutions] (Conference proceedings, pp. 157–161). European University, Chernihiv Branch [in Ukrainian]

Shestak Liliia,

Candidate of Legal Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Administrative and Constitutional Law,
Educational and Scientific Institute of Law, Law Enforcement and Psychology
(Penitentiary Academy of Ukraine, Chernihiv)
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-9381-5916>

CERTAIN ISSUES IN THE JUDICIAL REVIEW OF ADMINISTRATIVE OFFENSE CASES

The article examines current issues of legal regulation of the adjudication of administrative offense cases by courts of general jurisdiction in Ukraine. Based on an analysis of the provisions of the Code of Ukraine on Administrative Offenses, the key problems of judicial consideration of administrative cases are identified. These include insufficient regulation of procedural rules governing court proceedings, the absence of clear definitions of certain procedural categories and the legal status of participants in the proceedings, as well as the lack of regulation concerning court recording procedures, the collection and examination of evidence, the conduct of videoconferences, and other procedural actions. Particular attention is paid to the issue of applying the analogy of law and using provisions of other procedural codes in the adjudication of administrative offense cases.

The shortcomings of the legal regulation of the consequences of the expiration of time limits for imposing administrative liability are also analyzed. It is substantiated that the current mechanism for terminating proceedings due to the expiration of statutory limitation periods does not ensure an adequate preventive effect on offenders and may encourage abuse of procedural rights aimed at avoiding liability. The introduction of the possibility of terminating proceedings on non-rehabilitative grounds and taking such cases into account when qualifying repeated offenses is proposed.

The article also addresses the problem of uncertainty regarding the competent administrative jurisdiction authority for certain categories of administrative offenses. It is proposed to establish, at the legislative level, a rule according to which cases whose jurisdiction is not expressly determined by law shall be considered by courts of general jurisdiction.

The study concludes that it is necessary to improve the procedural provisions of the Code of Ukraine on Administrative Offenses by defining the scope of application of other procedural codes, eliminating legislative gaps, and ensuring the principles of legal certainty, the inevitability of administrative liability, and the effective protection of public interests.

Key words: administrative justice, administrative procedure, legal regulation, judicial review, administrative proceedings.

Дата першого надходження статті до видання: 26.06.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 14.09.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 15.10.2026